

Ný stefna hafna

Gísli Gíslason,
hafnarstióri

Flutningar á Íslandi til 2030 - Íslenski sjávarklasinn

Innviðirnir árið 1900

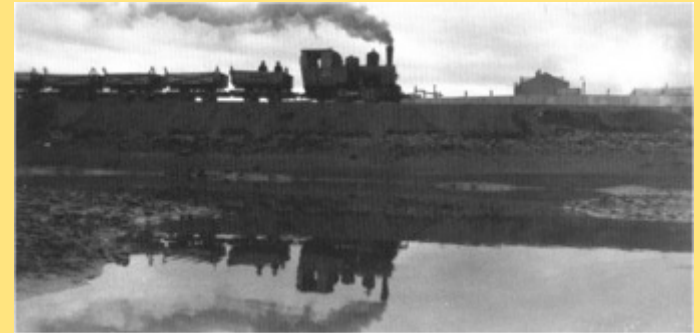
Hafnargerð eftir 1910

Ekki flókin stefna: Lausn á brýnustu aðstöðuþörf.

Atvinnubylting með nýjum hafnarmannvirkjum.

20. öldin: Hafnir og flugvellir

21. öldin: Sókn á grundvelli innviða.

Þróun hafna

- 1930 – 2000: Mikil uppbyggin hafna.
- Hafnir forsenda byggðanna.
- Breytingar síðustu ára:
 - Öflugra vegakerfi hefur dregið úr vægi og nauðsyn sjóflutninga innanlands.
 - Breyting á stjórn fiskveiða hefur fækkað útgerðum, skipum og fiskvinnslum.
 - Lengri og djúpristari kaupskip og fiskiskip kalla á lengri viðlegumannvirki og aukið dýpi í höfnum.
 - Breytt afkoma fiskihafna, samdráttur í framlögum til framkvæmda í höfnum og breytt lagaákvæði hafa gert mörgum höfnum erfitt að viðhalda mannvirkjum og ráðast í nýframkvæmdir.
 - Hafnir með blandaða starfsemi svo sem löndun á fiski, vöruflutninga, haftengda ferðaþjónustu og iðnað, hafa styrkt stöðu sína, en rekstur smærri og einhæfari hafna þyngst.

Framtíðin og mótun stefnu

- Vexti í veiðum og vinnslu innanlands takmörk sett
- Vöxtur:
 - Samningar um nýja framleiðslu.
 - Auðlindir umhverfis Ísland.
 - Samstarf við nágrannarþjóðir.
- Samgönguáætlun
- Stefnumótun
Hafnasambands Íslands
– Íslenski Sjávarklasinn

SJÁVARKLASINN

Flutningar á Íslandi til 2030 - Íslenski sjávarklasinn

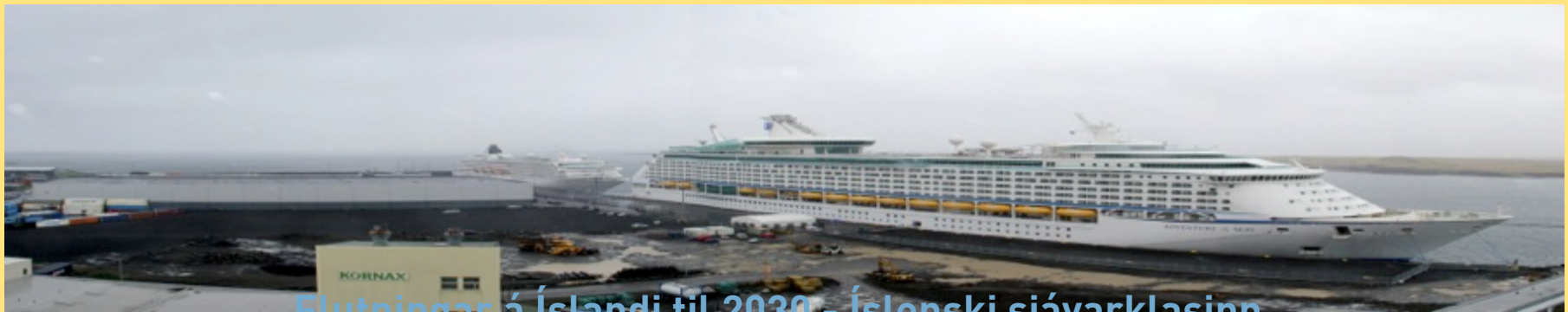
Tillaga að stefnu

- Stöðugreining
- Fimmstefnumið og fjögur meginverkefni:
- Framtíðarsýn
- Stöðugreiningu
- Breytingar til framtíðar
- Styrkleika, veikleika, ógnanir og tækifæri
- Verkefni framtíðar, sem skiptist í fjögur meginverkefni:
 - Sterkari rödd hafna
 - Bætt samvinna og sameining
 - Eflt tekjuhverfi
 - Bætt lög og reglur

Stefnuyfirlýsing

- *"Hafnir verði viðurkenndur hornsteinn í grunngerð samfélagsins. Þær styrki efnahagslíf Íslands og verði uppspretta atvinnutækifæra og verðmæta. Stjórnvöld skynji betur mikilvægi hafna fyrir íslenskt samfélag og tryggji uppbyggingu þeirra og endurnýjun til jafns við það sem gerist hjá erlendum nágrannahöfnum.*
- *Regluverk ríkisins skapi nauðsynlegan sveigjanleika fyrir hafnir til þróunar og eflingar atvinnulífs.*
- *Ísland verði viðurkennd þjónustumiðstöð á Norður-Atlantshafi. Hafnalandið Ísland standist samanburð við stærstu hafnir í Evrópu. Á Faxaflóasvæðinu verði ein stór og öflug vöruskiptahöfn með öflugum samgönguneti milli hafnarsvæða.*
- *Verkaskipting verði skýr milli hafna og á Íslandi verði færri og stærri hafnarsjóðir. Stöðugleiki einkenni rekstrarumhverfi hafna."*

Flutningar á Íslandi til 2030 - Íslenski sjávarklasinn

Mat hafnanna á stöðunni

- Staðan:
 - Staða hafna gagnvart ríkisvaldinu er veik.
 - Staða hafnanna gagnvart eigendum sínum (sveitarfélögum) er jafnan góð.
 - Samkeppni er ekki ýkja mikil milli hafna á Íslandi.
- Breytingar framundan:
 - Aukin umferð skipa um norðurslóðir
 - Aukin atvinnuuppbygging og auðlindasókn á Grænlandi
 - Aukning í komum skemmtiferðaskipa til Íslands
 - Hafnir verði innviðir í ferðaþjónustu
 - Auðlindavinnsla í kringum Ísland
 - Breyttar kröfur um stærð skipa
 - Fækkun hafnarsjóða – stærri og öflugri hafnarsjóðir
 - Aukin sérhæfing hafna
 - Aukin samvinna við vaxandi flugsamgöngur til og frá Íslandi
 - Einkavæðing hafna
 - Sameining sveitarfélaga sem fækkar hafnarsjóðum
 - Endurnýjun fjárfestinga

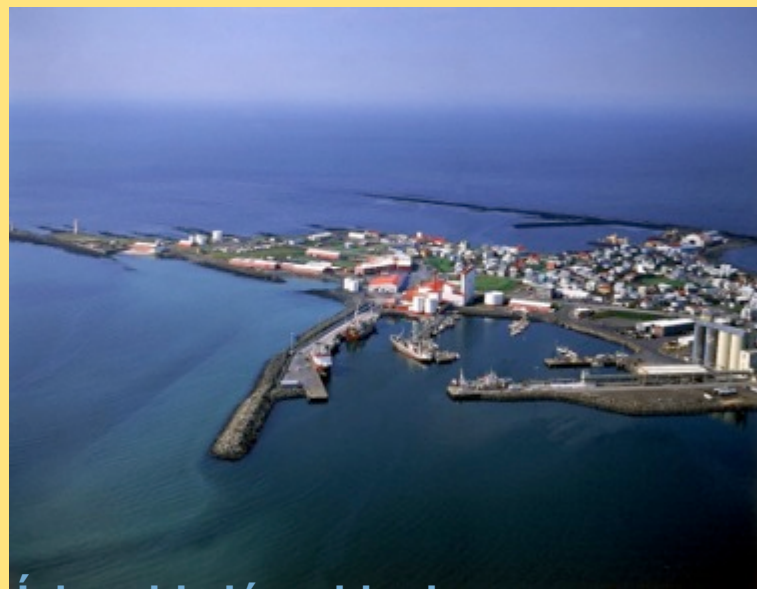
Hafnir á Íslandi

- 2012: 44 hafnarsjóðir með 87 hafnarsvæði.
- Innan Hafnasambands Íslands 35 hafnarsjóðir með 80 hafnarsvæði.

Hafnasambandsþing 2014

- Niðurstöðu Hafnasambandsþingsins má ramma inn í eftirfarandi atriðum þar sem ákveðin verkefni til framtíðar voru samþykkt:
- Sterkari rödd hafna.
- Bætt samvinna og samstarf hafna þar sem Hafnasambandinu var falið að láta vinna úttekt á þeim möguleikum sem fyrir hendi væru.
- Öflugra tekjuumhverfi.
- Bætt lög og reglur.

Hvað svo?

- Heildartekjur hafna árið 2013: 7,3 Ma.kr. Framlegðin 3,3 Ma.kr.
- Fjórar hafnir með 62% heildar tekna.
- Hvernig má nýta innviðina á láði og í lofti:
 - **Sameining** eða aukið samstarf hafna í hverjum landshluta auk skarpari stefnu um hlutverk.
 - **Samningar** Íslands við fiskveiðipjóðir um nýtingu fiskistofna á norðurslóðum.
 - **Samningar** Íslands við Grænland og Færeyjar um aukið efnahags- og auðlindasamstarf.
 - **Reglulinandi** aðgerðir sem miða að því að auka aðdráttarafl Íslands sem þjónustumiðstöðvar í Norður Atlantshafi.

Flutningar á Íslandi til 2030 - Íslenski sjávarklasinn